

[Henriette Crone.]

er efter de gamle Lovbestemmelser, kan han roligt fortsætte med sin velsignelsesrige Gerning.

Jeg beklager i øvrigt i høj Grad, at det Mindretal i Kommissionen, som foreslog at lade Konklusionen følge Præmisserne, ikke har haft nogen Talsmand i Folketinget, idet Folketingsmand Sven Trier, der tilhørte dette Mindretal, var død, forinden Lovforslaget kom til Forhandling i Folketinget, ja, for øvrigt inden Kommissionen helt havde afsluttet sit Arbejde. Det synes ikke, som om der har været nogen i Folketinget, som har taget hans Arv op.

Naar man ser de Bilag igennem, som følger Kommissionsbetænkningen, vil man opdage, at det er utroligt, hvad Menneskene i vort saakaldte højtopylste Danmark kan faa andre til at tro paa, endda hvor det drejer sig om det dyreste, man ejer, sit Helbred. Naar man har et fint Stykke Stof til en Dragt, gaar man ikke hen til Fuskere i Faget for at faa det syet, for det betrør man dem simpelt hen ikke, men naar det drejer sig om det dyreste Stof, som vi overhovedet har, vort Legeme, er der virkelig Mennesker, som tror, at de kan faa en bedre Behandling hos Fuskerne end hos de faglærte Folk.

Af Sager vedrørende Kvaksalveri, der har været behandlet i Retslægeraadet siden 1911, er den første, man træffer paa, følgende, angaaende hvilken jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil oplæse noget.

„Sagen anmeldt 9. Maj 1911 af en praktiserende Læge, der den foregaaende Aften havde fundet Barnet, 8 Mdr. gl., døende med Symptomer paa en akut Brystlidelse. Moderen forklarede, at Barnet var blevet sygt efter, at O. H. havde taget det under Behandling for „engelsk Syge“.

Det oplystes, at O. H., og før hende hendes Moder, i mange Aar havde „smurt“ for engelsk Syge. Kuren varede 8 Dage; den skal begynde paa en Torsdag, og der gives i den Tid hver Dag efter Solnedgang en Indgnidning.

Salven bestaar efter Sigtedes Opgivelse af 3 Dele: „levergroet Salve“, „Senesalve“ og „destilleret Hundefedt“. Der maa kun smøres paa Isse, Næseryg og højre Side af Brystkassen samt alle Led. Sigtede erkender, at hun ikke har Begreb om, hvad engelsk Syge er. De „gaar kun ind paa at smøre“, naar en Læge har erklæret, at et Barn lider af engelsk Syge“.

Nu vil man maaske indvende, at denne Sag ligger en hel Snes Aar tilbage i Tiden, og at Folk skam ikke nu om Stunder tror paa Kure af den Art. Jo, saamænd gør de saa. Jeg vil endda hævde, at Trangen til paa den ene eller anden Maade at give sig det mirakuløse i Vold er steget under Krigen og i Efterkrigstiden, og i nogle Kredse føler man Underret ved, at man smører med destilleret Fedt paa Næsetippen om Torsdagen og i Fuldmaaneskin, medens andre Kredse kræver noget mere udpræget Hokuspokus for at tro paa det store Under. Men der er intet, den store Befolkning hellere vil end at give sig noget, der blot smager af Mirakler og Mystik, i Vold. Og i de Tilfælde, hvor en Lægpraktikant har Helbredelse at opvise, kan man se, at Miraklet spredes omkring i vide Kredse, ja, at det naar helt op paa Folketingets Talerstol, medens Resultater af Lægens paa Videnskab byggede Behandling lades ret upaaagtede.

Jeg skal ikke benægte, at der kan foreligge Tilfælde af Helbredelse ved Lægpraktikanter, lige saa lidt som det kan benægtes, at Spaakoner somme Tider kan komme til at forudsige noget, der virkelig hænder. Men der er den Forskel, at Spaakonens Virksomhed i Almindelighed er ganske ufarlig, medens det samme ikke kan siges om Kvaksalverens. Og jo mere moderne de gør deres Kure, desto farligere er de. En moderne Mirakelmager er farligere end den gamle Kone, der sidder ude i Landsbyen og læser over og smører en bulden Finger eller for engelsk Syge.

Statistikken i Tyskland, hvor man saa tidligt som i 1869 gav Retten til at udøve Lægevirksomhed fri, fordi Rigsdagen mente, at den tyske Befolkning allerede den Gang var tilstrækkelig moden til at kunne skelne mellem den uddannede Læges og Kvaksalverens Virksomhed, viser, at Kvaksalveriet ikke er taget af med den stigende Oplysning, tværtimod. I det sidste Aar, for hvilket man har en Opgørelse, 1927, var der 1,86 Kvaksalvere for hver 10 000 Indbyggere, medens der i 1909 kun var 0,70. I 1927 var der 27 Kvaksalvere for hver 100 Læger, medens der i 1909 kun var 14,6. Som man ser, har der været en ganske betydelig Stigning i Kvaksalvernes Antal, der viser os, hvor forsigtig man skal være med at løse Baandet.

Man kan ikke andet end vækkes til Eftertanke ved saadanne Tal. Hvordan kan det være, at den tyske Befolkning i den Grad holder sig til Kvaksalverne? Mon der ikke skulde være nogen Fejl hos Læ-